

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Olga Kovářiková
Téma práce:	Problematika oběti trestného činu v kriminologii
Rozsah práce	64 stran vlastního textu (69 normostran)
Datum odevzdání práce:	21. prosince 2023 (tištěná i elektronická verze)
Vedoucí diplomové práce:	doc. JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Andrea Beranová, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Tématem diplomové práce je problematika oběti trestného činu v kriminologii, která je v posledních letech tématem aktuálním a rovněž tématem zcela zásadním. Zmíněné problematice se proto v současnosti věnuje značný počet autorů. Jde o téma skrývající řadu úskalí, které pramení nejen z povahy kriminologie, ale také z jejího specifického vztahu k trestnímu právu, které bylo v tuzemských podmínkách po dlouhou dobu chápáno jako její hlavní východisko. Problematika obětí trestných činů, která se odvíjí od koncepce jejich práv a zejména od praktického přístupu společnosti k obětem, má vliv na samotný účel trestního řízení.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantka si zvolila téma, které je kriminologické. Samotná viktimologie však zřetelně přesahuje rozsah kriminologie. I z tohoto důvodu je dnes chápána v určité míře jako její svébytná součást. Jednotlivé aspekty zvoleného tématu se navíc dotýkají otázek trestněprávních i trestněprocesních. Předpokladem kvalitního zpracování zvoleného tématu jsou poznatky z kriminologie a viktimologie. Nelze však opomenout ani znalosti z trestního práva, trestní praxe a praxe subjektů poskytujících pomoc obětem trestných činů (zejm. psychologickou či sociální pomoc). Autorka zpracovala diplomovou práci téměř výlučně za použití metody deskripce.

3. Formální a systematické členění práce

Formální úroveň diplomové práce je dobrá. Text sice prošel jazykovou korekturou, přesto se v něm místy vyskytují chyby (např. neshoda podmětu s přísudkem) či překlepy (dokonce v samotném obsahu). Systematické členění práce je v pořádku. Výklad je uspořádán přehledně a má logickou stavbu. Je rozvržen do čtyř číslovaných na sebe navazujících kapitol (vyjma úvodu a závěru). Jednotlivé kapitoly jsou dále rozčleněny do podkapitol, což usnadňuje orientaci v textu.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka se v závěru práce vyjadřuje k cíli práce takto: „*Záměrem této práce bylo popsat vybrané pojmy a jevy vyskytující se ve viktimologii a obohatit je o poznatky vlastní jiným vědním oborům. Cílem bylo zasadit do vzájemného kontextu informace týkající se obětí trestných činů z oblasti práva, psychologie či kriminologie a vytvořit tak multidisciplinární práci (...).*“ Stanovené cíle práce diplomantka vesměs naplnila. Nutno však dodat, že cílem diplomantky nejsou příliš ambiciózní, neboť se omezují pouze na vytvoření popisné práce. V předložené kvalifikační práci diplomantka popisuje již publikované závěry a názory. Z textu práce je zřejmé, že se diplomantka bezpochyby zajímá o problematiku obětí trestných činů a rovněž se s ní seznámila. Osobně však považují za škodu, že diplomantka v práci neuvádí téměř žádné vlastní názory na zkoumanou problematiku či návrhy *de lege ferenda*. Zvolené téma diplomové práce přitom skýtá řadu nejen teoretických, ale i praktických problémů nad kterými by se diplomantka mohla hlouběji zamyslet. Jak je uvedeno v bodu 1, problematice obětí trestných činů se věnuje řada autorů. Na zvolené téma existuje řada nejen tuzemských, ale také zahraničních zdrojů. Diplomantka ovšem při sepisu diplomové práce použila pouze zlomek relevantních pramenů poznání. Za promarněnou příležitost rovněž považují skutečnost, že diplomantka nevyužila podrobných připomínek, které jsem jí poskytl v rámci konzultací diplomové práce. Tyto připomínky směřovaly například k omezenosti pramenů (a to jak literárních, tak z hlediska použité české judikatury), práci se zákonem o obětech trestných činů, většímu využití komparace alespoň se slovenskou právní úpravou (srov. kritiku slovenského zákonodárce na str. 20 až 21 a nezohlednění vymezení zvláště zranitelné oběti na Slovensku v celé šíři) a k formální stránce diplomové práce (kupř. citace).

Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce definovaný v diplomové práci byl v zásadě splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka pracovala v souladu s etickými požadavky na diplomovou práci.
Logická stavba práce	Práce je systematicky správně zpracovaná. Kapitoly na sebe logicky a jsou vhodně rozčleněny do příslušných podkapitol.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Množství použitých zdrojů týkajících se problematiky obětí trestných činů v kriminologii je neodpovídající množství existujících publikací a jiných zdrojů (odborná literatura, časopisecké články, internetové zdroje...) zabývajících se zvoleným tématem. Citace jsou provedeny v souladu s předepsanou citační normou, i když někdy nepřesně.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	V diplomové práci chybí podrobnější analýza zvoleného tématu. Práce je především popisného charakteru.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úprava je na dobré úrovni. Práce je přehledná.
Jazyková a stylistická úroveň	Diplomová práce má dobrou jazykovou úroveň, text (včetně poznámek pod čarou) je zpracován způsobem odpovídajícím požadavkům kladeným na tento typ kvalifikační práce.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Diplomantka by při obhajobě mohla zhodnotit, zda došlo k naplnění účelu zákona o obětech trestných činů po deseti letech jeho účinnosti. Věnovat se může též případným návrhům na zlepšení postavení obětí v českém trestním procesu.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě (naplánována na 31. 1. 2024)	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	3

V Praze dne 17. ledna 2024

doc. JUDr. Vladimír Pelc, Ph.D.
vedoucí diplomové práce